

**AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS**

Autoriteit Persoonsgegevens

Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag
Hoge Nieuwstraat 8, 2514 EL Den Haag
T 070 8888 500 - F 070 8888 501
autoriteitpersoonsgegevens.nl

De Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
mw dr. M.L. Vos
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

181396

Datum
2 juni 2026

Ons kenmerk
2026-011839

Contactpersoon

5.1.2.e

Onderwerp

Afschrift advies van de AP van 2 juni 2026 inz. de bescherming van persoonsgegevens in het Caribische deel van het Koninkrijk

Geachte mevrouw Vos,

Hierbij doe ik u afschrift toekomen van bovengenoemd advies aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

5.1.2.e

Aleid Wolfsen
voorzitter

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

181396

Datum
2 juni 2026

Ons kenmerk
2026-011839

Uw brief van
n.v.t.

Contactpersoon
5.1.2.e

Uw kenmerk
n.v.t.

Onderwerp

De bescherming van persoonsgegevens in het Caribische deel van het Koninkrijk

Geachte mevrouw Van Bruggen,

Ruim vijf jaar geleden pleitte de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) voor een met de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Richtlijn gegevensbescherming rechtshandhaving (RGR) vergelijkbaar niveau van bescherming van persoonsgegevens in het hele Koninkrijk. Met de goedkeuring van het Protocol tot wijziging van het Verdrag van de Raad van Europa tot bescherming van personen met betrekking tot de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens – hierna: verdrag 108+ - zou die belangrijke stap kunnen worden gezet. Het beschermingsniveau van persoonsgegevens in verdrag 108+ is immers in de kern zo goed als gelijk aan het niveau van de AVG en de RGR.

Die stap lijkt ook passend en geboden. Het is uiteraard primair aan de landen binnen het Koninkrijk om de fundamentele rechten en vrijheden te verwezenlijken, maar het Koninkrijk heeft hier wel degelijk ook een belangrijke rol.¹ De regering heeft het advies van de AP om bij het parlement een voorstel van rijkswet in te dienen voor goedkeuring van verdrag 108+ voor het gehele Koninkrijk dan ook overgenomen.

De verwachting is gerechtvaardigd dat deze goedkeuringswet dit jaar door de Eerste Kamer zal worden aangenomen.

De activiteiten van inlichtingen- en veiligheidsdiensten (hierna: de diensten) vallen eveneens binnen het toepassingsbereik van verdrag 108+. Het van kracht worden heeft dan ook tot gevolg dat ook het beschermingsniveau voor het verwerken van persoonsgegevens door de diensten van een gelijk niveau zal worden als het niveau van de AVG en de RGR – daargelaten dat het verdrag ook uitzonderingen mogelijk maakt.

¹ Vgl. art 43 en 44 Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden.

Datum

2 juni 2026

Ons kenmerk

2026-011839

Goedkeuring voor het gehele Koninkrijk is een mooi resultaat, maar binnen de overige delen van het Koninkrijk (het belangrijke gehele Caribische deel) heeft feitelijk niemand daar iets aan als dit aangescherpte niveau van rechtsbescherming vervolgens niet ook daar van kracht wordt.

Op 28 januari 2026 is op Bonaire in het kader van de Dag van de Privacy tijdens een door Commissie Toezicht Bescherming Persoonsgegevens BES (CBP BES) georganiseerde symposium 'Grenzeloze digitale data en privacy: Koninkrijkspectieven op veiligheid, grondrechten en kansen' uitgebreid stilgestaan bij de bescherming van persoonsgegevens binnen het Koninkrijk.²

Tijdens dat symposium werd indringend duidelijk en zichtbaar dat op dit moment de wetgeving met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens binnen het Koninkrijk het best te vergelijken is met een lappendeken: Op het niet-Europese deel van het land Nederland (Bonaire, Sint Eustatius en Saba) zijn nog steeds de Wet bescherming persoonsgegevens BES en de Wet op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent het gedrag BES van kracht en/maar voor de activiteiten van de diensten geldt (wel) het hoge beschermingsniveau van het Europese deel van Nederland (omdat de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten daar wel van kracht is). Op Aruba gelden de Landsverordening Persoonsregistraties en landsverordeningen met betrekking tot (kort gezegd) rechtshandhaving. En op Sint-Maarten en Curaçao gelden eveneens eigen Landsverordeningen bescherming persoonsgegevens en landsverordeningen met betrekking tot (kort gezegd) rechtshandhaving. Andere en aanvullende regelgeving (en uitzonderingen daarop) met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens laten we hier verder onbesproken.

Tijdens dat symposium werd bevestigd wat de Raad van State al concludeerde in het advies bij verdrag 108+, namelijk 'dat de eisen die verdrag 108+ stelt aan het gegevensbeschermingsrecht significant hoger zijn dan de thans in het Caribische deel van het Koninkrijk geldende wettelijke kaders'. De AP is van oordeel dat deze conclusie van de Raad van State juist is. Dat heeft niet alleen betrekking op de regelgeving zelf, maar ook op het toezicht en de handhaving; CBP BES is de onafhankelijke toezichthouder voor het niet-Europese deel van het land Nederland, maar beschikt amper over handhavende bevoegdheden en toezicht en handhaving door een onafhankelijke toezichthouder bleek in de andere landen van het Koninkrijk (Aruba, Curaçao en Sint-Maarten) feitelijk non-existent.

Het voorgaande betekent dat er voor het Caribische deel van Nederland (Bonaire, Sint-Eustatius en Saba) en voor de andere landen van het Koninkrijk (Aruba, Curaçao en Sint-Maarten) nog ingrijpende uitvoeringswetgeving tot stand zal moeten worden gebracht voordat verdrag 108+ daar van kracht kan worden.

Voor zover nu bekend is het (kort gezegd) de bedoeling om het vereiste hoge niveau van bescherming van persoonsgegevens voor het van kracht kunnen laten worden van verdrag 108+ tot stand te brengen door middel van een zgn. consensusrijkswet. Die consensusrijkswet zou moeten bewerkstelligen dat het door verdrag 108+ beoogde beschermingsniveau geharmoniseerd in alle landen van het Koninkrijk gaat gelden.³

² <https://cbpbbs.com/symposium/>

³ Advies van de AP van 4 februari 2021, kenmerk z2020-12618.

Datum

2 juni 2026

Ons kenmerk

2026-011839

Waarnemingen tijdens genoemd symposium maken echter dat de verwachtingen voor voortvarende totstandbrenging en (nog belangrijker) formele en feitelijke invoering daarvan niet florissant zijn. Bovendien zouden er naast die consensusrijkswet nog diverse andere wettelijke aanpassingen nodig zijn voor het kunnen bereiken van dat vereiste hoge niveau van bescherming. Consensus in de vorm van een waterig compromis lost hier niets op; het niveau van verdrag 108+ zal dan niet worden gehaald en doorgifte van persoonsgegevens - zie hierna - vanuit in elk geval Europa zal ook dan problematisch blijven.

Kort en goed: de goedkeuringswet zal na aanneming in het niet-Europese deel van het Koninkrijk zo goed als zeker niet, althans zeker niet op korte termijn, leiden tot (formeel en materieel) een hoog niveau van bescherming van persoonsgegevens (vergelijkbaar met de AVG en de RGR) dat het daadwerkelijk van kracht kunnen worden van verdrag 108+ mogelijk zal maken.

Dit laatste is in de kern de reden voor dit schrijven.

In het Caribische deel van het land Nederland (Bonaire, Sint-Eustatius en Saba) blijft zo namelijk zonder enige (althans ons niet bekende) redelijke en objectieve rechtvaardiging sprake van een situatie waarin - onder dezelfde Grondwet - de bescherming van grondrechten van burgers significant lager/slechter is en blijft dan in Europees Nederland, Dat is niet (langer) verdedigbaar.⁴

In de andere landen van het Koninkrijk (Curaçao, Aruba, Sint-Maarten) is de situatie nog urgenter, omdat niet alleen het beschermingsniveau daar nu al lager is dan op Bonaire, Sint-Eustatius en Saba, maar ook omdat toezicht en handhaving door een onafhankelijke toezichthouder daar feitelijk non-existent zijn.

Overigens is het ook voor Europees Nederland zelf van groot belang om persoonsgegevens zonder allerlei speciale voorzieningen door te mogen geven naar gebieden waar de gegevens voldoende bescherming genieten, simpelweg omdat het Europees recht zich hier anders tegen verzet. Bedacht moet daarbij worden dat het daarbij ook gaat om doorgifte van gegevens in de sfeer van politie en justitie.

Doorgifte van persoonsgegevens aan bedrijven of overheidsinstellingen in het niet-Europese deel van het Koninkrijk kan plaatsvinden wanneer de Europese Commissie heeft besloten (in een zgn. adequaatheidsbesluit) dat er (kort samengevat) ook in het niet-Europese deel van het Koninkrijk een passend beschermingsniveau is gewaarborgd. Zo'n besluit is er (nog) niet en zou er nu ook niet kunnen komen, omdat het beschermingsniveau ook nog niet passend/adequaat is.

Zo lang zo'n adequaatheidsbesluit er (nog) niet is mag zo'n doorgifte van persoonsgegevens door een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker alleen plaatsvinden mits een juridisch bindend en afdwingbaar instrument en/of de verwerkingsverantwoordelijke passende waarborgen biedt en betrokkenen over afdwingbare rechten en doeltreffende rechtsmiddelen beschikken. Zodra gelijkschakeling van alle beschermingsniveaus binnen het Koninkrijk een feit is, is probleemloze uitwisseling een wenkend perspectief: voor Caribische landen onderling, met Europees Nederland en

⁴ Vgl. Rb. Den Haag 28 januari 2026, ECLI:NL:RBDHA:2026:1344 (Klimaatzaak Bonaire).

APbescherming in een
digitale wereld**181396**

Datum

2 juni 2026

Ons kenmerk

2026-011839

mogelijk op termijn ook met alle andere lidstaten van de Unie.⁵ In dat geval zal de doorgifte van persoonsgegevens tussen het Europese en niet-Europese deel van het Koninkrijk even gemakkelijk worden als nu al het geval is tussen het Europese deel van het Koninkrijk en bv. Japan, Zuid-Korea of St. Martin (het Franse deel van Sint-Maarten).

De AP realiseert zich dat het consensus karakter van de beoogde rijkswet meebrengt dat de mogelijkheden voor Europees Nederland - en dus voor u - om de totstandkoming ervan te bevorderen beperkt zijn. Dat neemt niet weg dat er bijzonder veel op het spel staat en dat aannemelijk is dat het ontstaan van consensus in belangrijke mate (ook) afzal hangen van inzet op een goed resultaat en van de inrichting en de voorwaarden voor een goede uitvoering (financiering, ondersteuning, etc.). Daarin kan Europees Nederland binnen het Koninkrijk natuurlijk wel feitelijk een belangrijke rol spelen.

Met betrekking tot het Caraïbische deel van Nederland (Bonaire, Sint-Eustatius en Saba) zou overigens (inmiddels) de meest snelle, efficiënte en effectieve oplossing zijn om ook daar de AVG en de RGR volledig van kracht te laten worden. De afgifte van een adequaatheidsbesluit zal dan waarschijnlijk een formaliteit worden (met alle grote voordelen van dien) en (misschien nog wel belangrijker) het discriminatoire onderscheid in bescherming van grondrechten van burgers met betrekking tot de verwerking van hun persoonsgegevens zou dan volledig en goed worden beëindigd.

Ook voor de andere drie landen van het Koninkrijk kan dit eveneens de meest snelle, efficiënte en effectieve oplossing zijn, maar dat is uiteraard geheel aan de wetgevers van die landen (al ligt daar ook zeker een rol en verantwoordelijkheid voor het Koninkrijk als geheel; zie hiervoor).

De AP roept u dan ook op om uw verantwoordelijkheid voor de bescherming van persoonsgegevens met verve te (blijven) vervullen voor het gehele land Nederland en waar mogelijk en gepast ook binnen het gehele Koninkrijk. De nu bestaande verschillen in beschermingsniveau zijn te groot en doorgiften binnen het Koninkrijk is te problematisch. Tegelijk biedt de goedkeuring van verdrag 108+ nu dus de kans op wezenlijke verbeteringen. De AP hecht hieraan veel belang en is dan ook bereid u en/of de landen bij te staan met advisering waar nodig.

Tegelijk past ook een serieuze waarschuwing; de AP is ook toezichthouder op internationale doorgifte van persoonsgegevens vanuit Europees Nederland naar Caribisch Nederland en de andere landen van het Koninkrijk. Deze doorgiften zijn nu slechts toegestaan als door een juridisch bindend en afdwingbaar instrument en/of door een verwerkingsverantwoordelijke passende waarborgen worden geboden en betrokkenen over afdwingbare rechten en doeltreffende rechtsmiddelen beschikken. Dit betreft uiteraard ook alle doorgiften door overheidsinstanties, waaronder politie en justitie. Nu de risico's voor doorgifte naar de niet-Europese delen van het Koninkrijk zo duidelijk zijn (geworden) is de AP verplicht het toezicht op deze omvangrijke en ook voor Europees Nederland belangrijke gegevensstromen te intensiveren.

Deze brief wordt binnen twee weken op de website van de AP gepubliceerd.

⁵ Indien de Commissie na onderzoek een zgn. adequaatheidsbesluit vaststelt (art. 45 AVG).

AP

bescherming in een
digitale wereld

181396

Datum
2 juni 2026

Ons kenmerk
2026-011839

Afschrift stuur ik aan de Voorzitter van de Eerste Kamer en aan de Staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Slagvaardige Overheid.

Hoogachtend,

5.1.2.e

Aleid Wolfsen
voorzitter